

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la M. Dukas Nachf.,
Nur. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppalik.
în Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și invo-
luntă. — **RECLAME** pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

"GAZETA" lăse în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
— în de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
— în de Duminecă 6 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dănuș acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 51.

Brașov, Luni-Marti 6 (19) Martie.

1907.

Un simptom îmbucurător.

Dela un capăt al țării la celălalt, nemulțumirea cu stările publice de față formează azi nota zilei, și pe când mișcarea de protestare contra nouelor atentate puse la cale pentru mai marea glorie a politicii de maghiarizare, crește pe zi ce merge și face ca nemulțămirea și amărăciunea să se accentueze și mai tare, se mai arată ici-colo, ca o rază de soare ce scapă printre întunecimea norilor, și câte un semn bun, care poate servi celor ce luptă pentru limbă și naționalitate drept mângâiere și încurajare.

Un astfel de simptom îmbucurător este și mișcarea cea mai nouă ținută în spirit naționalist, ce s'a produs în timpul din urmă între Germanii, sau, cum îi mai numim, Șvabii din Bănat. Dacă vom ținea samă cât de crud au fost combătute prin volnicie și prigonire primele încercări ce s'au făcut mai anii trecuți de către bărbați germani naționaliști, de a redeștepta sentimentele naționale ale Șvabilor și a-i face să înțeleagă că menirea lor nu poate fi de-a servi ca material brut pentru încocoțarea maghiarizatorilor, și dacă mai departe vom avea în vedere că în urma acestor prigoniri se făcuse iarăși liniște în ținuturile locuite de șvabi și mulți începură a se îngriji ca nu cumva să fie un semn al desăvârșitei capitulări, trebuie să privim ca o aparițiune aproape surprinzătoare mișcarea cea nouă prin care se manifestează în public partidul popular al Germanilor din Ungaria, care numeră deja câteva mii de membri și și-a alcătuit și un program bine stabilit, care indică scopurile și ni-zuințele partidului.

Avem înaintea noastră întregul text oficial al acestui program așa cum a fost publicat în gazeta germană din Timișoara. Programul compus din 13 puncte era destinat să fie publicat și primit în adunarea populară conchiemată la Billed, dar sol-găbireii, aflând ce se pregătește, au reușit a face ca această adunare populară să nu fie luată la cunoștință de autoritate și prin urmare să fie oprită.

Faptul acesta, pe care probabil l'au prevăzut, n'a descurajat însă nici decum pe actualii conducători ai partidului și ei au hotărât să publice programul lui prin ziare. Odată partidul înființat, având atâta aderenti, era de ajuns și simpla publicare prin foi, ca să-l introducă în viața atât de amărâta a partidelor cari iau în apărare cauza popoarelor nemaghiare. Este oara a douăsprezecea, în care partidul popular al Germanilor din Ungaria își semnaleză existența sa, dar ș'o semnaleză, și aceasta o face tocmai într'un moment, când manifestarea Șvabilor este mai semnificativă ca ori și când pentru situațiunea creată de nesăbuita politică de maghiarizare. Au și simțit îndată cei dela putere însemnătatea ei și de aceea s'au grăbit a da ca de obicei atestat de bună purtare poporului șvab „patriotic”, ascuțind de altă parte tăișul armiei, cu care se pregătesc a

lovi din nou în preținșii „agitatori, cari ar voi să-l „nebunească“.

Programul însuși le poate servi spre cinste celor din partidul popular german între împrejurarile date. Asemănându-l cu programul popular al Sașilor ardeleni, putem zice că nu pretinde cu nimic mai puțin decât acesta, ba în unele privințe pretinde mai mult și este în genere mai energetic ținut și mai avântat. Baza pe care se pun și Germanii din Ungaria este stricta executare a legii naționalităților ca „măsură minimală” pentru dezvoltarea limbii și a culturii poporului; un postulat, care joacă un rol atât de însemnat în mișcarea naționalistă din timpul mai nou. Dar programul amintit pretinde și crearea de legi noi pentru garantarea limbii și a culturii naționalităților. Punctul patru al programului conține o protestare în contra restrângerii dreptului limbii materne în biserică și școală, care pare a fi totodată o protestare față cu nouăle încercări de maghiarizare.

Postulatele cu privire la libertatea presei, la votul universal, la reforma autonomiei municipale prin delăturarea abuzurilor, la reforma dărilor etc., sunt analoge cu postulatele de acest fel din celelalte programe naționaliste.

La încheiere se asigură în program că Germanii din Ungaria vor rămânea totdeauna credincioși regelui și patriei, dar vor lupta cu curaj pentru drept și libertate, ca să le ducă la învingere și să se adeverească cuvântul celui mai mare Maghiar: „Ungaria n'a fost ci va fi!” — Va fi un membru integru al familiei statelor europene, patria unor popoare libere și ferice.

Numai așa nu își inchipește șovinismul dominant viitorul Ungariei. De aceea manifestațiunea națională a Șvabilor din Bănat, pe cari lumea îi credea deja perduți pentru viața națională, câștigă ađi o deosebită importanță.

Remonstrațiunea

Episcopatului bisericii române unite
contra proiectelor de lege școlare.

Onorată Cameră!

Episcopii provinciei mitropolitane de Alba-Iulia și Făgăraș, și inspectorii școlari au discutat în ședința ținută la 7 și 8 Martie a. c. proiectul de lege referitor la raporturile de drept ale școalelor primare confesionale și comunale și la salarizarea învățătorilor dela acele școli, proiect care a fost prezentat camerei spre dezbateri și care a fost aflat vătămător în multe privințe pentru biserica cărmuită și reprezentată prin ei.

Deoarece numitul proiect a fost înaintat Camerei fără să fi fost consultat mai înainte reprezentanții bisericii și de oarece n'am avut ocazia și posibilitatea de a cunoaște textul acestui proiect mai din vreme pentru a ne face observările noastre la Camera și la Senatul țării, în speranță că glasul nostru va fi luat în samă și că prin urmare numitul proiect de lege va fi înapoiat ministerului de culte și instrucțiune publică pentru o prelucrare nouă, ceea-ce prin aceasta ne și luăm voie a cere cu tot respectul.

Observările noastre sunt următoarele: Scopul proiectului din chestiune e re-

gularea salariilor învățătorilor dela școalele primare. Proiectul nu se oprește însă aici, ci în legătură cu această prevede și anumite dispoziții radicale, prin cari se schimbă raporturile de drept existente ale școlilor noastre primare așa, că în ultima analiză ele înseamnă moartea școlilor confesionale și comunale.

Ca reprezentanți ai provinciei mitropolitane gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, ne luăm voia a judeca și a lămuri în cele următoare dispozițiile proiectului, fiindcă considerăm aceasta ca o datorie, pe care ni-o impune situațiunea noastră oficială și împreună cu grea răspundere, — datorie, dela împlinirea căreia nu-i permis a ne da îndărăt.

1. Articolul de lege XXXVIII din 1868 a asigurat și a introdus în lege acel principiu corect și corăspunzător și învățătorilor bisericii catolice, conform căruia dreptul și chemarea de a educa o are, în prima linie, familia, sau în rândul al doilea amăsurat dispozițiilor întemeietorului bisericii, o are însași Biserica.

Acest articol a asigurat deci bisericilor din această țară, dreptul de a ridica pe seama credincioșilor lor școli publice, de a-și alege înseși pe seama acelora pe învățători și profesori, de a hotărî înseși salariile acestora, și de a dispune singure de manualele școlare și peste tot de a îngriji înseși de metoda și sistemul întregii instrucții. (§ 11 al articolului XXXVIII din 1868).

Proiectul de lege din chestiune, fără să spuie direct, că legea această se pune în afară de putere, în realitate o distruge.

Anume acest proiect:

a) Desființează în anumite cazuri dreptul de a ridica și de a susține școli populare confesionale, ceea-ce înseamnă, că fără a pune în afară de putere dispozițiile existente în lege, biserica e despoiată de drepturile sfinte și inerente ale ei, la cari nu-i permis a renunța în nici într'un caz. (Vezi §§ 13, 22, 27 și 28 al proiectului);

b) Limitează dreptul bisericii de a aplica și de a-i înainta pe învățători și de-a decide singură chestia salariilor învățătoresți;

c) Desființează sau împiedică dreptul bisericii de-a se îngriji ea de manualele școlare și de metoda instrucției în școală.

Și cu ce motivează proiectul aceste dispoziții vătămătoare pentru biserică? Numai cu ajutorul de stat, care se dă ca întregire învățătorilor. Dar § 3 al art. de lege XX din 1848 dispune ca toate trebuințele bisericesti și școlare ale confesiunilor recepte, să se acopere cu banii publici ai statului. Pentru respectarea și executarea acestei dispoziții ministerul se îndrumă ca numai după consultarea respectivelor autorități bisericesti, să prezinte un proiect de lege. Aceasta nu s'a făcut de as:ădată. Acest proiect jignește, prin urmare, biserica și în ultima analiză nu țintește decât la stătuicarea școlilor, folosindu-se însă în acelaș timp și de ajutorul însemnat al celor, cari au susținut până acum aceste școli.

2. Paragraful 14 al articolului de lege 44 din 1868 le asigură comunelor bisericesti dreptul de a alege ele, după plac, limba de propunere a școlilor lor.

De altă parte, paragraful 58 al articolului de lege 38 din 1868 dispune ca elevii să fie instruiți în limba lor maternă.

Acest drept al bisericii noastre are o deosebită importanță în urma împrejurării, că în biserica noastră limba liturgică, mai bine zis limba întregului serviciu divin, e una și aceeaș cu limba maternă a credincioșilor, — cu limba română.

Și tocmai în urma acestui fapt s'a fixat în bula papală, prin care se decretează instituțiunea provinciei noastre mitropolitane, caracterul românesc al bisericii noastre, pentru a se deosebi de gr. catolicii țării, cari vorbesc altă limbă.

E prin urmare, ușor de înțeles, că înainte de toate e în interesul existenței

și înfloririi bisericii noastre ca în școlile înființate și susținute de aceste biserici limba de propunere să fie limba românească, pentru-că această limbă îi leagă pe credincioșii de biserică, aceasta îi face să înțeleagă însemnătatea adăncă a serviciului divin, numai această limbă e în stare să-i lege de biserică și să-i țină în dragoste pentru biserică.

Prin declarațiunile aceste însă nici decum nu avem intențiunea să restrângem instrucțiunea legală a limbii statului, dimpotrivă precum în trecut așa vom face și pe viitor ce ne va fi cu puțință, ca din punctul de vedere al rezultatelor instrucției — școlile noastre să nu rămână în urma școlilor de stat în ce privește această țință nobilă.

Cele amintite mai sus ne impun însă datoria să stăruim ca în școalele noastre limba de propunere să rămână limba română, pentru-că altminteri nu putem realiza scopul sublim al bisericii noastre de a cultiva în sânul românimii din această patrie adevărata religiozitate, moralitate, iubirea frățească și alipirea fidelă către toate instituțiunile patriei.

Trecutul de o mie de ani al patriei noastre dovedește, că sub conducerea bisericii credincioșii noștri, umăr la umăr cu ceilalți cetățeni, au știut păzi și apăra existența patriei, deși pe atunci nu erau încă școli de stat.

E foarte greu să ne declarăm, cari vor fi urmările în cazul când creșterea generațiilor viitoare și supraveghierea învățătorilor se va libera de sub influența îndrumătoare și tutela conștiințioasă a bisericii; când prin salarizarea disproporționată și regularea congruei se va deștepta în cei mai chemați doi conducători ai poporului, în preot și învățător: gelozia, invidia și neuniunea; când în urma tuturor acestora va slăbi influența bisericii; — e foarte greu să ne declarăm în această chestiune, pentru-că ni-e întemeietă teama că în măsura în care se reduce influența bisericii, vor crește tendințele contrare pe cari nici decum nu le urmărește proiectul de lege.

Proiectul de lege restrânge în mod esențial dreptul bisericii noastre de a hotărî liberă limba de propunere și e nejust când dispune ca în școlile cu 50 procente elevi maghiari sau elevi cari știu limba maghiară, limba de propunere să fie limba statului, pe când în școlile cu 50 procente elevi români nu stabilește drept limbă de propunere limba maternă, cu toate că articolul de lege 38 din 1868 îi impune această datorie.

Astfel de dispoziții, după convingerea noastră, nu sunt potrivite pentru a deștepta în mințile și inimile plăpânde ale elevilor iubirea frățească, iar în părinți trezesc numai antipatie pentru școală, lucruri cari nici decum nu sunt în favorul realizării scopurilor salutare urmărite de școală, fiind lucru în deosebă știut, că școala fără sprijinul și ajutorul familiei în ale creșterii elevilor nu e stare să producă rezultate.

3. Deocamdată n'avem de gând să ne ocupăm mai amănunțit și cu acele dispoziții ale proiectului, cari regulează procedura disciplinară a învățătorilor. Mai sus, punctul I, alinea b., am amintit în general că aceste dispoziții restrâng dreptul garantat al bisericii relativ la numirea și amovarea învățătorilor și a învățătorilor-cantori.

Prin aceste dispoziții, în ultima analiză, învățătorii sunt scoși din cercul de drept al autorității noastre bisericesti.

Nu putem trece în tăcere nici peste acele dispoziții ale proiectului, cari din pri-lejul regulării salariilor învățătoresți pun în vedere guvernului un drept discreționar asupra preoților bisericii, ba ce e mai mult, chiar și asupra autorităților superioare ale bisericii (§ 27, 28). Aceste dispoziții relativ la regularea salariilor învățătoresți expun și preoțiunea noastră la

deosebite pedepse, amende, detragerea congreui, opreliștea de a mai face instrucția religiei, cu toate că lucrurile aceste n'au loc în această lege, făcând chiar abstracție de la împrejurarea că dreptul de a dispune asupra preoților și mai ales dreptul de a dispune în chestiunea instrucției religioase e competența exclusivă a autorităților bisericești superioare.

E aceasta o mare neîncredere față cu bisericile și mai ales față cu autoritățile bisericești superioare, o neîncredere, pe care n'au meritat-o în schimb jertfelor uriașe aduse în interesul instrucției populare.

Această neîncredere suntem datorii a o respinge.

Nu putem trece sub tăcere nici acele dispoziții prea riguroase, după părerea noastră, cari sunt îndreptate împotriva senatelor școlare, a membrilor acestora, precum și a preoților și învățătorilor.

Aceste dispoziții prin faptul că li se dă un cerc de activitate prea vast, vor da prilej în nenumărate cazuri șicanărilor, frecărilor, pedepșelor și nemulțumirilor celor mai zadarnice. Cu atât mai vartos, că judecarea ajungerii la rezultat, care pare a fi ultimul scop al acestui proiect, adică poate-se ajunge, ca copilul nemaghiar să învețe limba ungurească atât de bine, încât să se poată înțelege în viața de toate zilele — nu se poate lăsa la aprecierea unui singur om, fie acel om oricât de calificat.

Resumând, credem a fi izbutit să dovedim cât de vătmător e proiectul acesta pentru drepturile bisericești față de instrucția populară.

Acest proiect vatămă dreptul și libertatea bisericii noastre de a îngriji de educația poporului, drept dat de însuși divinul ei întemeietor.

A renunța la acest drept, a jertfi această libertate, nu e cu putință, fără ca să renunțe și la dreptul ei de existență și fără să-și întunece ea însăși autoritatea — în niște vremuri așa de grele, în cari cu durere trebuie să vedem manifestându-se ațtea tendințe primejdioase.

Onorată Cameră!

Impărtășim și noi acel adevăr al d-lui ministru de culte că: »Fiecare școală și fie-care învățător, de la ori-ce școală, aibă acesta ajutor de stat ori nu, e dator a planta și a desvolta în sufletul elevilor spiritul de alipire către patria noastră a tuturor».

Impărtășim acest adevăr și promitem că vom lucra pentru intruparea lui și fără privire la ajutorul de stat, în școlile aflate sub autoritatea noastră, — dar în direcția această vom putea lucra numai dacă va rămânea în seama noastră conducerea școlii, pregătirea, aplicarea și înaintarea învățătorilor, căci altcum nu putem lua nici o răspundere pentru spiritul răspândit de oamenii cari și-au câștigat pregătirea în locuri, asupra cărora biserica nu e în măsură de a-și exercita influența.

Tocmai pentru aceasta nu putem primi proiectul acesta, deși recunoaștem, că d-l ministru a dovedit în favorul îmbunătățirii stării materiale a învățătorilor un zel mare.

Ne luăm deci voie a ruga On. Cameră să binevoiască a retrage acest proiect pentru a putea fi alcătuit pe baza motivelor aduse de noi.

Blaj, la 8 Martie 1907.

Cu adânc respect:

Dr. Victor Mihalyi m. p., arhiepiscop și metropolit de Alba-Iulia. Dr. Demetriu Radu m. p. episcopul Orășii-mari. Dr. Vasile Hossu m. p. episcopul Lugosului.

Ioan Georgiu m. p., vicar general și inspector școlar, Dr. Victor Smighelschi, m. p., inspector școlar. Ioan Boroș m. p., inspector școlar. Moise Nyes m. p. inspector școlar.

Deputații sași și proiectele școlare

Se lățișe falma că deputații sași din dietă au de gând a se plânge la Maj. Sa, că prin proiectul de lege al lui Apponyi li-se amenință biserica și se periclitează existența școlilor, tot ce le-a mai rămas în urma transformărilor și schimbărilor din cei patruzeci de ani din urmă. Sa zis chiar, că ei ar fi înștiințat deja pe președintele partidului, din care fac parte, pe Coloman Szell despre întnețirea ce o au.

În momente ca cele de față se cește cu interes tot ce semnaleză un pas făcut mai de parte întru apărarea școlilor. Așa și știrea amintită a fost de mulți pe jumătate crezută.

Acuma vine »Bud. Hirlap« organul de frunte al coaliției și face ceea-ce se prevedea că va urma, desminte știrea de mai sus. Deputații sași, zice, au anunțat în adevăr lui Coloman Szell și ministrului

Apponyi, că nu pot vota proiectul, prin care se regulează salariile învățătorilor la școlile, cari nu sunt ale statului, dar au declarat totodată, că »se vor reținea dela ori-ce acțiuni de coloare opozițională fiindcă nu voiesc să înoate în aceleași ape cu agitatorii naționaliști români«; au declarat în fine că vor rămânea și mai departe membrii ai partidului constituțional maghiar.

Dacă ar fi așa, cum zice »Bud. Hirlap«, ar fi foarte regretabil, dar credem că formularea declarațiilor lor e numai opera foaiei șoviniste maghiare. Cuprinsul lor în sine poate să fie adevărat, dar atunci întrebăm pe deputații sași: cum vor putea să persevereze în partidul constituțional, dacă acesta va vota pentru proiect și dacă nu se vor primi, precum se poate prevedea, amendamentele Sașilor?

Intrevederea dintre archiducele Franz Ferdinand și împăratul Wilhelm. Mai multe ziare din Berlin au publicat Vineri știrea că prințul de coroană al Austro-Ungariei Franz Ferdinand, a sosit incognito la Berlin. După o versiune prințul a plecat la Berlin pentru a consulta specialiști celebri dentiști; după o altă versiune scopul călătoriei ar fi fost o întrevedere cu împăratul Wilhelm. Călătoria a fost ținută în secret.

Acum se confirmă din cercurile curței că archiducele a plecat la Berlin pentru a avea o întrevedere cu împăratul Wilhelm. Intrevederea a și avut loc, după cum se afirmă în palatul regal prusian, unde a și fost găzduit prințul moștenitor al Austro-Ungariei. În numărul de Sâmbătă al ziarului »Germania« se comunică că redacțiunea avea cunoștință de sosirea prințului Franz Ferdinand la Berlin și că cunoaște și obiectul discuției ce a avut loc între prinț și împăratul Wilhelm.

Ziarul »Berliner Neueste Nachrichten« e informat că întrevederea archiducelui Francisc Ferdinand cu împăratul Wilhelm a fost lipsită de ori-ce caracter politic.

Impăratul Wilhelm pentru Românii macedoneni. Din Constantinopol se anunță următoarele: În cercurile patriarhatului se svonește că împăratul Wilhelm a intervenit direct pe lângă sultan în favoarea aromânilor. Aceasta n'ar fi prima dată când Germania încurajează aspirațiile românești. Se știe că ambasada germană din Constantinopol a fost aceea care a sprijinit de repetiteori diferitele demersuri ale legățiunii române.

Bülow și partidul centrului. Un membru distins al parlamentului german serie cu privire la programul prințului Bülow între altele: »Desbaterile ce au decurs de la întrunirea noului parlament german nu lasă nici o îndoială despre aceea, că raporturile dintre cancelarul german și partidul centrului catolic nu s'au îmbunătățit ba din contră s'au înrăutățit. Cetele cari mulți ani de-arândul au luptat și au învins sub prințul Bülow, nu-i mai stau la dispoziție, se îndreaptă în contra lui; aceste stele nu-i mai lucesc, trebuie să-și caute altele. Oare vechea gardă, care acum se întoarce împotriva cancelarului, va învinge asupra lui? În tot cazul centrul e pregătit și gata la luptă în contra cancelarului».

»Eu cred că cancelarul voiește sincer realizarea programului său. Ar fi o greșală dacă liberalii nu l'ar sprijini la realizarea lui. Este mult de riscat, dacă liberalii și conservatorii, cari fac parte azi de majoritate, nu vor urma conducerei cancelarului Bülow».

Declarațiile lui Kossuth la Czegled.

Să comentează mult declarațiile, ce le-a făcut ministru de comerț Kossuth la Czegled privitor la pactul economic cu Austria. Czegled e cercul, care a ales pe Kossuth deputat. Însoțit de mai mulți deputați independenți, ministrul a luat parte la aniversarea zilei de 15 Martie și cu ocaziunea aceasta a vorbit de pe balconul primăriei către popor. El zise despre pact:

Realizarea problemei noastre e foarte grea, pentru că am aflat o situație anumită, care nu poate fi schimbată până la 1917, căci tratatele comerciale încheiate cu statele străine împiedecă înființarea teritoriului vamal independent până la 1917.

Este însă cu totul eschis — zise Kossuth — ca să încheiăm în împrejurările de față un pact pe timp mai îndelungat decât până la 1917. Pentru timpul după 1917 putem să încheiăm un tratat numai pe baza teritoriului vamal independent și numai pe lângă înființarea de fapt a vâ-

mei la granițe. Altfel nu să poate cugeta încheierea pactului peste termenul acesta.

În chestiunea băncei suntem legați numai până la 1910, ear fără o bancă ungară independentă nu să poate cugeta independența economică a Ungariei.

Soluțiunea chestiunii economice singură nu va putea să aducă însă după părerea națiunii liniște fără de soluțiunea chestiunilor militare. Totuși aceste chestiuni nu stau în legătură una cu alta. Ele pot fi legate de oaltă numai dacă printr'asta vom să promovăm reciproc soluțiunea lor....

După vorbirea dela Czegled a lui Kossuth, scrie »N. fr. Presse«, poate fi vorba numai de încheierea unui tratat cu Ungaria, ca cu ori-ce alt stat, și de a negocia acest tratat deja astăzi, deși va avea să între în vigoare nmai dela 1917. Kossuth vrea să se ridice o adevărată nu numai o ideală linie vamală la granițe. E ușor de înțeles ce ar putea însemna aceasta pentru industria austriacă. Fie-care coroană ce ea va trebui să plătească mai mult pentru ceea-ce importează în Ungaria ar avea pentru ea același efect ca și când vama, prin care ea însăși este scutită față cu străinătatea, s'ar scări cu o coroană. Taxele vamale ungurești i-ar îngreuna nu numai concurența, cu industria autohtonă ungară, ci și cu industriile similare ale tuturor celorlalte țări. Și ultima umbră a unității comerciale-politice între ambele state ale monarchiei ar dispărea prin faptul acesta. În asemeni împrejurări nu se poate spera în succesul negocierilor pentru pact.

Ziarele independiste în afară de radicalul »Nap«, să exprimă foarte favorabil asupra vorbirii lui Kossuth, zicând că ea a contribuit mult ca îngrijirile ce le avea mulți din sânul acestui partid față cu negocierile pentru pact să dispară.

Văzând reaua impresiune ce au produs-o declarațiile lui Kossuth în Austria, unul dintre conducătorii partidului independist s'a încercat, într'o convorbire ce a avut-o c'un ziarist austriac, să le dea o interpretare mai domoală.

Dacă — zise el — Kossuth declară, că pentru timpul după 1917 Ungaria poate încheia un tratat numai pe baza teritoriului vamal independent și a ridicării de fapt a liniei de vamă, aceasta nu înseamnă că necondițional, începând cu anul 1917, se va lua vama la granițe între Austria și Ungaria pentru toate articolele. Tocmai de aceea se tractează la negocierile, ce se continuă acuma în Budapeșta, ca să se afe o modalitate spre a stabili raporturile peste anul 1917 în sensul principiilor espuse de Kossuth.

Cronica din afară.

Noul cabinet bulgar. Principele Ferdinand a însărcinat cu formarea noului cabinet pe președintele camerei Dr. Gudew. Noul cabinet s'a constituit în decursul zilei de Sâmbătă în modul următor: Prim ministru și ministru de interne Dr. Gudew, ministru de culte Apostolow. Ceilalți miniștri din cabinetul Petcov își susțin portofoliile. Ministrul de externe Stanciov va conduce în mod provisor și ministerul lucrărilor publice.

Publicarea scrisorilor confiscate la nunciatură. Din Paris se anunță că dep. Jaurès va invita în cursul săptămânei acesteia guvernul în Cameră să publice scrisorile confiscate la nunciatură papală Montagnini. În cercurile republicane se crede că aceste scrisori vor compromite grav pe fostul ministru-președinte Rouvier.

Un discurs al cancelarului Bülow. Prințul Bülow, cancelarul Germaniei, a ținut la Cercul agricol o cuvântare în care a spus: »Titlul de »agricultor« îl privește ca o distincție și când odată mă voiu retrage din viața politică, lucru ce nu se va întâmpla așa de curând cum o doresc unii, atunci să se scrie pe mormântul meu politic: »A fost un cancelar agrar.« Politica mea a dovedit aceasta și în favoarea afirmării mele pledează buna situație a agriculturii și înflorirea industriei. Prin emigrări va trebui să venim în ajutorul lipsei de muncitori. Sper că noul ministru de agricultură va merge pe urmele predecesorului său, și că marea problemă va fi rezolvită. După primele furtuni ne-am deprins unii cu alții și recunosc că liga agricultorilor nu m'a părăsit în lupta contra socialiștilor.»

Luptele bandelor din Macedonia. La Domares, în districtul Kastoria, o bandă bulgară de 10 oameni condusă de șeful Mitre, a fost înconjurată. Mitre și trei comitagi au fost uciși, restul bandeii a fugit.

Trupele au avut 30 răniți. În urma unei lupte cu o bandă sârbească în districtul Kumanova, vilaetul Ueskueb, 100 sârbi au fost arestați ca complici ai bandelor.

Situația în Rusia. Prăbușirea tavanului salei de ședințe a Dumei a produs o mare agitațiune și conșterare în sânul populației rusești. Ziarele rusești înviesc unanim sistemul birocratic rusesc, care a propagat în Rusia corupțiunea, hoțiile și tot felul de scandaluri publice. La toate întreprinderile rusești, fie aceste clădiri publice, sau acțiuni de salvare, s'au întâmplat ne mai pomenite abuzuri și hoții din cauza lipsei de control. Ziarul »Towarischtsch« esclamă: Dacă adaptarea edificiului statului nu va ajunge în alte mâni, este inevitabilă o nouă catastrofă ca cea întâmplată în palatul tauric. Ziarul »Nowoje Wremja« condamnă »superficialitatea criminală« a administrației palatului.

ȘTIRILE ZILEI.

— 5 Martie v.

Călătoria Maj. Sale Monarhului la Praga. Din cauza timpului nefavorabil Maj. Sa Monarhul a amănat din nou călătoria sa la Praga până după 10 Aprilie n.

Primarul Vienei Dr. Lueger a plecat Sâmbătă seara din Viena spre Lovrana, ca să-și caute de sănătate. Primarul e însoțit în călătoria sa de surorile d-sale și de o îngrijitoare. La gară s'au făcut lui Lueger mari manifestațiuni de simpatie din partea numeroșilor săi prieteni.

Convocare. Prin aceasta convocă adunarea generală extraordinară a »Reuniunii femeilor române din Brașov«, pe ziua de 13/26 Martie 1907, la 3 oare p. m. în sala cea mare a gimnaziului român din loc, în puterea hotărârii adunării generale din 6/19 Noemvrie 1907 și a statutelor Reuniunii §. 9. Obiectul întrunirii este: Zidirea internatului de felițe. Brașov, în 5(18) Martie 1907. Elena Sabadeanu, m. p., presidentă.

Procesul de presă al »Revistei Bistriței« pentru abateri politiale de presă s'a pertractat Joia trecută la tribunalul din Bistrița. Editorul revistei d-l G. Matheiu a fost condamnat la o amendă de 30 cor. și 3 cor. 50 b. cheltueli. Sentința s'a ridicat la valoarea de drept.

Un auditoriu costumat. Sub titlul acesta »Neues Pester Journal« din Budapeșta aduce elogiul damelor române, cari s'au prezentat la ședința din 12 Martie a. c. a camerei pe una din galeriile ei și zice între altele: »S'a zis adesea despre galeriile parlamentului că sunt galerii de frumoseți, astăzi însă s'a putut mai mult adeveri aceasta, căci o parte mare a primei galerii a fost ocupată de frumoase dame costumate, iar priveștița ce-o ofereau aceste dame era poate mai potrivită pentru un bal național sau o serbare etnografică decât pentru o ședință plictisitoare a camerei. Rarul spectacol l'au oferit damele române cari au apărut să demonstreze pentru politica bărbaților lor, acuma la începerea desbaterii privitoare la noile proiecte școlare. Această propagandă a fost privită cu plăcere și, ca nici odată, a fost o mare căutare și întrebare după binocle. Insuși ministru-președintele Wekerle s'a putut numai cu greu despărți de sticla care i apropia seducătorul tablou al frumoaselor Românce. Costumul național românesc e frumos și Românca asemenea. Și dacă privești așa o »fată« gătită cu crătinta ei brodată, îți reamintești cuvintele Reginei portugale care a zis: »Imi place toaleta, dar purtătoarea ei mai mult«. Trebuie să recunoaștem, că Româncele și-au ales dintre farmece pe cele mai exquisite, căci privind astăzi corul damelor trebuie să facem Românțelor complimentul, pe care Heine l'a făcut odinioară Polonezelor, și să zicem, că Româncele nu sunt ângeri pământești, ci sunt ângeri cerești. Chiar și cel mai încarnat 48-ist a găsit seducătoare priveștița ce o ofereau Româncele (Și Nagy? — Corect.) și s'a exprimat, că găsește mai plăcute vorbele lungi din discursul obstructionist al unui fiu austru al lui Traian (I). Mai observăm, că Româncele au fost însoțite de bărbați asemenea costumați cu cămașe brodate, șerpar și căciulă înaltă de oaie. Băta, tamburina și ursul, cari sunt strâns legate de acest costum, l'au lăsat acasă. — Nu s'a putut ca foaia evreo-maghiară numită să nu-și dea pe față arțagul acuns prin observarea necuviințoasă și ofenzătoare din urmă. A vrut și ea să scrie ceva spre lauda Românțelor, dar nu i s'a brodit. Ironia răutăcioasă, de care să folosește în contra bărbaților »fi ai lui Traian«, e mai de înțeles!

Sinodul protopopesc din Boroşineu a votat — după cum i se anunță »Tribunele« — cu mare însuflețire o moțiune de protestare în contra ominoaselor proiecte ale lui Apponyi. Sinodul a votat totodată mulțumire arhierilor pentru pașii întreprinși a guvern și îi roagă să meargă până la reptele tronului, cerând scut pentru școala și biserica în primejdie.

Creditul de 23.700.000 lei acordat armatei române va fi întrebuițat după cum urmează: 8 milioane lei pentru completarea echipamentului. 5 milioane pentru cumărea de obuziere necesare celui de al doilea divizion de artilerie înființat la Cernăoda. 6 milioane pentru construirea de asărmi nouilor batalioane de infanterie. 1 milion pentru cumpărarea unui nou motor marinei militare. 1 milion pentru reșantă. 1.700.000 pentru munițiuni la artilerie.

Inmormantarea victimilor catastrofei pe vaporul »Jena« s'a făcut Sâmbătă a Toulon cu mari onoruri militare. La marele 10 cortegiul funebrel s'a pus în mișcare, având în frunte numeroase trupe de toate categoriile. În urma lor veneau răsuriile cu cununi, 280 la număr, apoi 17 răsuri militare de munițiuni, purtând câte și 6 sicriuri. După sicrie veneau rudele celor nenorociți, apoi autoritățile publice, între cari președintele Fallieres, ministrul Clemenceau, Thomson și Picquart, reședintele și vice-președintele senatului și ai amerei, reprezentanții statelor străine etc. La mormânt au vorbit Fallieres, ministrul Thomson, amiralul Manceron și alte personaje politice și publice.

Candidații la alegerile de deputați în Austria. După introducerea votului universal sunt a se alege pentru viitorul parlament austriac cu totul 516 deputați. S'a calculat aproximativ, că între aceștia nu vor fi mai mulți ca 200, cari au făcut parte a membri din camera cea veche. Prin urmare vor intra în parlament cam la 300 bărbați noi. Prospectele de a ajunge deputați, pun în mișcare pe mulți, cari vor să joace un rol în viața publică. Aceasta mulțime e în sine îmbucurătoare; dacă însă se vor lua în considerare efectele ei n cercurile electorale, ea oferă momente mai puțin îmbucurătoare, prin faptul că numărul candidaților de deputat va fi peste măsură de mare. Mulțimea de candidați va produce în cercuri de sigur multă încurătură, neliniște și multe nemulțumiri. Deja pe acuma, două luni înainte de alegeri, sunt anunțați în unele cercuri câte 6—8—12 candidați diferiți. De se vor socoti pentru fiecare cerc electoral în termen mediu numai câte patru candidați, vor fi în total la viitoarele alegeri poate peste două mii de candidați pentru »Reichsrath«.

O nouă catastrofă minieră. În mina de cărbuni din Forbach (Germania) a avut loc Sâmbătă o catastrofă înfloritoare. Vineri seara s'au scoborit în mină 85 mineri. Dintr'înșii au murit 65 și 12 au fost grav răniți din cauza unei explozii puternice. În fața minei s'au petrecut aceleași scene, cari au avut loc acum câteva săptămâni la Saarbrücken. Se crede că această catastrofă s'a produs din cauza gazului din mină, care s'a aprins dela sine. Cadavrele nenorocitelor victime sunt oribil mutilate. Minerii grav răniți se află în agonie. Mai lipsesc încă 8 lucrători. Mina din Forbach era o mină model, în care nu s'a întâmplat încă până acum vre-o nenorocire. E probabil că interiorul minei a fost cu totul distrus. Explozia a fost auzită la mari distanțe și oamenii credeau că e un cutremur de pământ.

Arestarea unor complici ai asasinului Petroff. În Montpellier au fost arestați cei doi studenți bulgari, cari au luat parte la atentatul contra lui Petcoff. Ei vor fi estrași guvernului bulgar. Judecătorul de instrucție a chemat Sâmbătă pe redactorii tuturor ziarelor și le-a atras atenția să nu mai acuze nici un partid pentru atentatul comis, deoarece ancheta a stabilit că *partidele politice n'au luat parte la atentat*. Poliția a primit denunțuri anonime după cari opoziția ar fi avut intențiunea de a demonstra la înmormântarea asasinului Petcoff. S'au luat dispozițiuni militare pentru menținerea ordinii. La înmormântare n'a avut însă loc nici un incident.

Sobrania către camera României. Sobrania a adresat următoarea telegramă de mulțumire către camera României, care exprimase guvernului bulgar condolențele și pentru asasinarea ministrului Petcov: »În numele Sobraniei, vă rog să fiți pe lângă adunarea deputaților români, interpretul sentimentelor noastre de profundă recunoștință pentru partea ce reprezentanții poporului român, iau la cruda încercare ce a suferit Bulgaria, prin pierderea

președintelui conziliului, cât și pentru dorința de a se restabili ministrul Ghienadiev. Regretatul Petcov, ca toți patrioții noștri din epoca liberărei, a găsit în nobila voastră țară o generoasă ospitalitate, de care își aducea viu aminte și care-l făcea să fie cel mai sincer amic al României.«

Contra proiectului lui Apponyi. Comitetul parochial din comuna Voivodinț (Dieceza Caransebeșului), ținând ședință în 27 Februarie v. a luat următorul conclud: Pentru lupta grea și bărbătească, ce înalții noștri prelați o poartă față de proiectul ministrului de culte Apponyi, — care e îndreptat în contra școlilor noastre, — comitetul parochial, ca corporațiune bisericească-scolară, votează cu însuflețire cea mai profundă mulțumită Arhiepiscopilor noștri și în special P. S. Sale episcopului nostru diecezan Nicolae Popea, — rugând cu o cale, să ducă cea mai înverșunată luptă legală pentru apărarea școlii noastre.

Concertul tinerimei române din Arad aranjat la 3 Martie st. n. 1907 în favorul înmulțirii fondului gimnaziului din Brad, după subtragerea cheltuelilor de aranjare în sumă de 1923 coroane, a dat un *venit curat de 2530 coroane*, care sumă a fost expediată la locul destinațiunei sale.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat: Pe lista de colectă Nr. 15. (Colectat: Ioan Sandu, student cl. V. gimn.): Dionisie Sandu 2 cor., Vasile Pașcu 1 cor., Ioan Lupan 2 cor., Elena Rășnoveanu 1 cor., Pantelimon Dobrea, 1 cor. Cu totul 7 coroane. — »Lipovana«, institut de credit și econ. în Lipova, 40 cor.

Primească marinimoșii donatori cele mai călduroase mulțumiri. *Direcțiunea gimn. gr. or. român.*

Legea căsătoriei ofițerilor români. D-l general Manu, ministrul de războiu, va depune zilele acestea în parlament proiectul prin care se modifică legea căsătoriei ofițerilor. Prin acest proiect s'a stabilit să fie scutiți de dota reglementară căpitanii din toate armele și ofițerii inferiori din serviciul sanitar. Pentru locotenenți și sublocotenenți s'a stabilit cuantumul dotei la 1500 lei venit anual.

Mare viscol în Cernavoda. În urma unui viscol puternic ce s'a deslășuit Sâmbătă în Cernavoda și împrejurime au fost înzăpezite toate liniile ferate. Pe unele locuri zăpada a ajuns la o înălțime de 2 metri. Frigul e de 20° sub zero. Dunărea, crescând mereu, a început să se reverse.

Romanul de dragoste al unei contese maghiare. Din Șoproș se anunță, că tânăra și bogata contesă Vilma Georgina Festetics s'a logodit Sâmbătă acolo cu primașul de țigan Rudi Nyary. Contesa, o fată în etate de 21 ani, făcuse cunoștința lui Nyari în München, unde acesta concertase cu taraful său. Plecând Nyari din München, contesa s'a luat după el și s'a stabilit la mama țiganului. Toate încercările părinților de a readuce pe contesa la casa părintească, au rămas fără succes.

Din munții apusenii.

Abrud, 14 Martie n.

Șezătoarea aranjată în Abrud, de »Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur« a fost impunătoare și a avut un succes desăvârșit. Sala a fost ticșită de public românesc, luând parte în număr frumos și jurul. Atăta public românesc n'a mai fost aici, decât la adunarea Societății pentru fond de teatru. Dama, și în cea mai mare parte și d-nii, au fost în costume românești. Au fost costume: din România (Argeș), Bănat, Alba-Iulia, Săliște, Bucium, Bran, Certege, Vidra, de pe Târnavă etc.

Intr'un grup de brazii, casa țărănească — împodobită cu admirabile țesături românești — era plină de harnice torcătoare: neveste gureșe și fetițe oacheșe și sglobii, precum și de gălăgioșii flăcăi.

La sbărnăitul fuselor s'au pornit glumele bazii însoțite de râsul argintiu al drăgălașelor torcătoare.

D-șoara Maria *Buceșan* a făcut să tresară de farmec inimile tuturor la accentele doinei duioase.

Poznașul satului (d-l preot Grigorie *Sima*) ne-a ținut de povești și anecdote românești, pline de haz. Apoi s'a pornit o horă mare și veselă, și s'a continuat cu jocuri până în zorii, când

...soarele mirat sta 'n loc
Că l'a ajuns ș'acest noroc
Să vadă el atăta joc,
Pe acest pământ.

Contra proiectului școlar al lui Apponyi, la inițiativa d-lui Dr. Laurențiu Pop din Abrud, frunțașii din munți au hotărât a ținea în 25 l. c. o mare adunare de protestare în Abrudsat (convocarea am publicat-o deja în nr. trecut. — Red.)

Munteanu.

NECROLOG. Subscriși în numele lor și a numeroaselor rudeni cu inima înfrântă de durere aduc la cunoștința tuturor amicilor și cunoscuților că preaiubitul și neuitatul soț, tată, moș, frate, socru, cumnat și cuscru Teodor Popu, *protopop în Ortelec și membru al Asociațiunei transilv.* după un morb îndelungat, provăzută fiind cu Ss. Sacramente ale muribunzilor, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în 16 Martie a. c. la 4 oare dimineața, în anul al 74-lea al vieții și 47-lea al preoției și al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au astrucat în 18 Martie 1907 d. a. 1 oara spre vecinica odihnă după ritul gr. cath. în cimiteriul din loc.

Ortelec, la 16 Martie 1907.

Fie-i țărna ușoară și memoria binecuvântată!

Văd. *Maria Popu n. Muste*, ca soție-Victoria, Eleonora, Marieta, ca fiice. Titu Trif, Isidor Moldovan, Ioan Perényi, ca gineri. Cornelia, Leontina, Livia, Alexandrina, Valeria, Lucreția și Teodor Trif. Corneliu, Virgiliu și Anuța Moldovan, Teodor Perényi, ca nepoate și nepoți. Iosif Popu, ca frate. Ioan Moldovan, protopop, Georgiu Perényi și soția, Theresia Chimivesiu ca cuscru.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 18 Martie. Astăzi s'au continuat aici tratările asupra pactului. La ședință au luat parte pe lângă ministrii ungari și ministrii austriaci Beck, Forscht și Auersperg.

Budapesta, 18 Martie. Socialiștii au încununat eri monumentul lui Petöfi. La monument a vorbit socialistul Weltner protestând contra suprimării dreptului de întrunire.

Budapesta, 18 Martie. Intrunirea de eri a catolicilor a fost deschisă de episcopul Kohl printr'un discurs, în care a dat expresiune durerei sale asupra luptelor politice-bisericești din Franța. Biserica franceză a zis Kohl, a fost despoiată, deșoată și profanată și întreaga lume catolică stă cernită. Dep. Zboray, luând cuvântul, a zis că catolicismul va ajunge în Ungaria numai atunci puternic și învingător, când religiunea se va uni cu politica.

Viena, 18 Martie. Sâmbătă seara s'au pus în grevă 2 mii lucrători crotitori. Greviștii cer mărirea salariilor și micșorarea numărului oarelor de lucru. Ei speră că greva se va termina în curând. Tratatările între lucrătorii brutari și patroni n'au ajuns încă la rezultate favorabile. Pentru moment nu sunt speranțe pentru aplanarea grevei.

Berlin, 18 Martie. În minele de cărbuni Gerhard de lângă Saarbrücken s'a rupt cablul ascenzorului, în cari se aflau 22 lucrători mineri. Lucrătorii au fost ucși.

Constantinopol, 18 Martie. Se comunică din Trapezunt că la exercițiile de tir un ofițer a ucis pe comandantul militar Hamdi Pașa. Se crede că motivul acestei crime este răzburarea.

Petersburg, 18 Martie. Deputații partidului lucrătorilor și ai ligei țărănilor au aprobat proiectul agrar alcătuit în prima Dumă, de partidul țărănesc, cu modificarea că acei proprietari, cari nu posedă decât pământul necesar pentru a se putea hrăni din el, să fie scutiți de orice impozit.

Petersburg, 18 Martie. Tărani guvernământului Samarei au adresat următoarea telegramă președintelui Dumei: »Foametea crește, nevoile se înmulțesc, pâine nu se găsește; dacă ici-colo mai există, ea e putredă. Zvonul că дума va fi disolvată a înăspri spiritele. Nemulțămirea e generală.»

Petersburg, 18 Martie. Autoritățile superioare polițienești au făcut cunoscut tuturor polițistilor că membrii Dumei vor putea fi arestați în cazul când se amestecă în activitatea poliției, se opun la arestările pe cari vor să le opereze polițistii sau îi împedecă în exercitarea funcțiunei lor. În toate aceste cazuri deputații vor fi arestați și aduși la poliție, unde se va face legitimația cuvenită, care sub nici un motiv nu va putea avea loc în stradă.

Diverse.

O insulă nouă. Geografi au o insulă nouă de înregistrat. În marea de Behring s'a ivit o nouă colegă a insulelor Bogoslof, vulcanică ca și ele. Ivirea ei stă în coincidență, poate chiar în corelațiune cu fenomenele sismice, cari în primăvara trecută au nenorocit într'atata orașul San-Francisco.

Insulele Bogoslof sunt câteșii trele de dată mai mult sau mai puțin recentă. Cea mai veche apăru în Maiu 1796. Un comerciant rus, anume Krinkof, fiind constrâns din cauza furtunei a se refugia împreună cu câțiva vânători indigeni, pe insula Umnat, o văzu cel dintâiu. De unde era, el observa pe mare, la o distanță de câțiva kilometri, o coloană de fum. Peste noapte se arătară și flacări, cari luminau împrejur. Apoi urmară o zguditură al solului, însoțită de o ploaie de pietre calde, cari erau cât pe aci să omoare pe Krinkof și pe companionii lui. Cătră dimineața solul se mai liniști și se zări o nouă insulă pe locul unde apăruseră flacările și fumul. Dar abia după 8 ani îndrăzni cineva să debarce pe acea insulă, unde se aflau păsări de mare și numeroase animale. În unele locuri solul era încă fierbinte.

Insula Bogoslof II s'a ivit în 1883. Echipagiul unui vapor american o descoperi încă fumegândă și aruncând cenușe. Ea fu vizitată în 1884 de ofițerii »Corvinului«. Era o mică insulă caldă și sulfuroasă. La 1891 era încă ferbinte, după cum povestesc biologiștii Hart Merrian și T. C. Mendenhall.

A treia insulă Bogoslof și cea mai recentă, e foarte apropiată de celelalte. Ea pare mai întinsă decât surorile ei, Bogoslof I sau Caste-Island (de când ahipelul a trecut în posesiunea Americanilor) și de cât Bogoslof II ori File-Island. După mărturisirile unui martor ocular, Bogoslof III e plină de mici cratere.

De ce nu cad pisicele pe spate. Odată pisica profetului Mahomet culcându-se pe măneca anterului acestuia, se adânci atât de mult cu mintea asupra legii lui Mohamed, până o fură somnul. Mahomet trebuia să se ducă să-și facă obișnuita rugăciune și cum nu voia să deștepte pisica, tăia măneca anterului. Pisica deșteptându-se și văzând sub ea măneca profetului se gândi la marea și sfânta lui bunătate. De aceea când se întoarce Mahomet, ea se ridica în picioare, își ridică coada drept în sus și își îndoi spinarea în semn de cel mai mare respect. Mahomet înțelese numai decât ce luseamă această și ca răsplată hotărî un loc în rai pentru preacuvioasa pisică. Apoi trecându-i de trei ori cu mâna pe spinare îi dete puterea ca să nu cază nici-odată pe spate. De acolo vine, că pisicele întotdeauna cad numai pe labe.

Cel mai tânăr acționar. Ziarul »Românul« al Românilor din America de nord, ne povestește că la adunarea generală a acționarilor căilor ferate, a intrat în sală un copil care a ascultat cu mult interes raportul. Acționarii crezură că trebuie să fie fiul domnului, lângă care se așezase. Copilul urmări până la sfârșit dezbaterile. Abia la urmă se afla că el este unul din acționarii căilor ferate. Copilul-acționar este în vârstă numai de 11 ani, se numește Carol Keller, e școlar și vânător de gazete. Intr'o scrisoare pe care a adresat-o secretarului societății spune, că ar voi să strângă bani pentru a putea urma mai târziu la »College« (Universitate).

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

Untura de pește

cea obișnuită are un gust și un miros atât de prost și e atât de grea de mistuit, încât adeseori nici nu poate fi gustată de copii și pacienți gingași. Puterea mare de tămăduire și de nutriție, pe care o posedă untura de pește o poate astăzi fiecare gusta, căci preparată ca Emulsiunea Scott untura de pește nu mai are însușirile ei neplăcute. Emulsiunea Scott e gustoasă, ușor de mistuit și de trei ori mai cu efect, ca untura de pește obișnuită. Emulsiunea lui Scott nu pricește nici cele mai mici greutăți și are totdeauna efectul dorit.

Pescarul cu batogul cel mare este semnul de garanție al procedurii veritabile a lui Scott. Cu referință la »Gazeta« și trimitere de 75 bani în mărci poștale se trimite sticla de probă franco dela

Dr. Emil Budai

— »Farmacia orașului«. —

Budapesta IV. Vaczi utza 34/50.
Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 b.
— . . Secapătă în toate farmaciile. . . —

